

عنوان مقاله:

تعیین میزان تولید و مصرف گونه های مرتعی در مراتع بادامستان استان زنجان

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 28، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

فرهاد آقاجانلو - استادیار پژوهش، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، زنجان

مرتضی اکبرزاده - عضو هیات علمی موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور

احمد موسوی - مربی پژوهشی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، زنجان، ایران

پرویز مرادی - استادیار پژوهش، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، زنجان، ایران

خلاصه مقاله:

ظرفیت مرتع به عوامل متعددی از جمله مقدار تولید علوفه بستگی دارد. تولید علوفه در طی فصل چرا و سال های مختلف متفاوت است. هدف از مشخص کردن ظرفیت چرا، تعیین مقدار تولید علوفه در طی فصل چرا هست. به منظور تعیین میزان تولید و مصرف علوفه در مراحل مختلف رویشی، این طرح به مدت 4 سال (89-1386) با انتخاب 18 گونه چند ساله به همراه گونه های یک ساله در مراتع بادامستان زنجان به اجرا درآمد. بدین منظور با شروع فصل چرا و ورود دام به مرتع، میزان علوفه باقیمانده پس از چرای دام تا زمان خروج دام با فواصل یک ماهه برداشت شد. تولید در داخل قطعه محصور و مجاور مورد اندازه گیری و میزان مصرف هر گونه تعیین شد. داده های حاصل از تولید و مصرف گونه ها در ماه ها و سال های مورد بررسی در قالب طرح آماری کاملاً تصادفی تجزیه و سپس تحلیل گردید. نتایج تجزیه واریانس مرکب نشان داد که تولید در سال ها و ماه های مختلف فصل رشد متفاوت بود ($P < 0.01$). بیشترین مقدار تولید در سال 1388 و کمترین آن در سال 1387 ثبت شد. نسبت علوفه تولید شده در سال نامساعد به سال مساعد 50 درصد بود. به عبارت دیگر تولید علوفه در سال 88 دو برابر سال 87 بود. این نسبت در گونه ها بین 13 تا 79 درصد بود. اوج تولید ماهانه مرتع در خردادماه بود و در بیشتر گونه ها نیز همین طور بود. میانگین تولید مرتع در بررسی چهارساله، حدود 650 کیلوگرم در هکتار و سهم سه گونه، *Festuca ovina* و *Bromus tomentellus* به ترتیب 24، 20 و 11 درصد بود. بیشترین مقدار مصرف علوفه در ماه تیر و سپس در مردادماه اتفاق افتاد. در طول دوره چرا به طور متوسط حدود 71 درصد علوفه تولید شده مرتع توسط دام استفاده شد. حداقل مصرف در گونه 37 (*Phlomis olivieri* درصد) و حداکثر آن در گونه *Silene ampullata* (100 درصد) بود.

کلمات کلیدی:

تولید، مصرف، بادامستان، مراحل رویشی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1628207>

